

Textilforum – et skatteskrin

På vegne af Designskolen Kolding er det mig en stor glæde at få mulighed for at tale ved ferniseringen af en ny modekollektion – FUTURE – skabt af 3 år mode- og tekstilstuderende.

Mange tak til Textilforum og Herning kommune for at give skolen lejlighed til at vise eksempler på, hvad vi mener kunne komme til at præge fremtidens mode- og beklædningsbillede. Og tak også for til alle Jer, ikke mindst frivillige, som er garant for, at Textilforum eksisterer.

Inden for mode- og tekstilverdenens økosystem har vi i høj grad brug for et skatteskrin, som kan passe på vores tekstilhistorie og alt det, der hører til, men samtidig fungere som inspirationskilde til fremtidens klæder. Textilforum er sådant et skatteskrin, som kan bygge bro mellem fortidens håndværk og fremtidens teknologi. Institutionen er på den måde et væsentligt bidrag til videreudvikling af den stolte mode- og tekstilhistorie, som Vestdanmark - og ikke mindst Herning-egnen - i høj grad kan bryste sig af, og som er årsag til, at mode i dag er Danmarks fjerde største eksporterhverv.

Miljøkrisen – et godt bespænd – set fra et designperspektiv

Design drejer sig om mening. Om at skabe produkter, services og systemer, som giver god mening for brugerne. I dette arbejde er designerne afhængige af at kunne finde kulturelle elementer i form af værdier, sprog, traditioner, fortællinger, håndværk, mønstre, myter osv., som kan være med til at gøre f.eks. et stykke tøj til noget helt særligt; til noget, som gør, at brugeren virkelig kan forbinde sig med det. Altså finde det meningsfuldt. Måske SÅ meningsfuldt, at man beholder det rigtig længe. Eller omhyggeligt sørger for, at det går i arv til mennesker, man holder af.

Af samme grund er det ikke altid så nemt at være designer. Gennem det 19. og 20. århundrede har det vestlige samfund nemlig været igennem en markant rationaliseringsproces, som er gået hårdt ud over den sproglige mangfoldighed, altså vores fine dialekter, det religiøse, det mytiske, håndværk, egenskulturer mv. Med andre ord: Alt det, som er blevet betragtet som irrationelt, og som ikke har kunnet være med til at fremme effektivitet og produktivitet, hvilke har været de bærende værdier under industrialiseringen. Der er med andre ord blevet mindre af alt det åndelige og materielle stof, som en designer har brug for – for at kunne skabe mening. Det har været svært at gøre masseproduktionens produkter tunge af

noget kulturelt, som har kunnet gøre dem særligt værdifulde for brugerne, og det er netop det, der kan forklare køb-og-smid-væk-adfærden.

Ud fra et designperspektiv er den miljømæssige krise derfor en gave, fordi den giver incitament til at finde glemte håndværk og teknikker frem fra museernes arkiver, og fordi den gør det nødvendigt at genbruge råstoffer og materialer. På den måde får designere nemlig adgang til en kulturel rigdom, som de måske ikke tidligere har kunnet se. Eller ikke har fået mulighed for at bruge. En stor del af tekstilerne på denne udstilling er udført af de studerende på skolens værksteder, og man kan bl.a. se hvordan restegarn fra Dansk Wilton er udnyttet meget smukt i et håndvævet jakkestof.

Ligeledes betyder genbrug af materialer, at designere kan udnytte den kulturelle og måske personlige historie, som er knyttet til den første brug af materialerne. I kollektionen FUTURE er der f.eks. brugt kasserede duge fra De Forenede Dampvaskerier. Materialet i sig selv giver grundlag for historiefortælling og forestillinger. Prøv at lukke øjnene et øjeblik og tænk på, hvad disse duge har oplevet. Det forelskede par på strandhotellet en dejlig morgen med kaffe og kig ud over havet. De gamle kvinder med kopper af kongeligt porcelæn på bordet. Eller tænk på kvinderne, som har stået i røg og damp og sørget for, at dugene er kommet rene og pæne tilbage til hotellet.

Tænk på alle de gode historier, du kan fortælle, når du sidder ved et middagsselskab og har en skjorte på, lavet af en dug fra De Forenede Dampvaskerier. Det bliver virkelig svært at skille sig af med den igen.

Miljøkrisen er med andre ord et godt benspænd for designverdenen, og derfor er bæredygtighed en af Designskolen Koldings tre strategiske satsninger, som omfatter både forskning, kunstnerisk udviklingsarbejde og undervisning.

FUTURE - med udgangspunkt i tre spørgsmål

På denne udstilling præsenteres ni projekter, udført af i alt 35 danske og udenlandske mode- og tekstilstuderende, der på 5. semester har arbejdet med opgaven 'Design for Change – Past - Future – Present', med udgangspunkt i tre spørgsmål:

1. Hvad kan vi lære af fortiden?
2. Hvad er jeres visioner for bæredygtig mode- og tekstildesign i fremtiden?
3. Hvad kan designere medvirke til at gøre mere bæredygtigt her og nu?

I forløbets introduktioner sættes fokus på, hvordan designere kan være med til at skabe en mere bæredygtig fremtid, hvor mode stadig er mulig og fortsat vil spille en stor samfundsøkonomisk rolle. Vi diskuterer bl.a., om fremtiden indebærer helt andre forretningsmodeller, idealer, værdisæt og nye typer forbrugsmønstre. Desuden undersøges, hvilken rolle brugerne, tradition, håndværk, nye materialer og

teknologier kan spille for en bæredygtig omstilling.

Udstillingen viser modulet FUTURE, som varer fire uger. Hvor langt ud i fremtiden, de studerende vil tænke, defineres af hver enkelt gruppe. Det kan være en nær fremtid, hvor løsningen medvirker til at sikre overgangen til et nyt og bæredygtigt modesystem, eller mere spekulative forslag, der fx bygger på nye teknologier. Hver gruppe designer en minikollektion, hvoraf minimum tre stykker tøj sys op. Resten af kollektionen visualiseres på papir med tekstilprøver. Kollektionens koncept skal forholde sig til et 'closed loop system' med fokus på at forlænge tøjs levetid, da forbrugsmønstre er en væsentlig årsag til ressource- og miljøbelastninger.

Perspektivering - Mere for mindre til flere

Som vidensinstitution er det vores opgave at inspirere fremtiden. Det håber vi, at også denne udstilling kan medvirke til. Vi ønsker at bidrage til en dansk modeindustri, som bliver stadig dygtigere til at tjene penge, bl.a. i kraft af de gode fortællinger, som kan knyttes til en bæredygtig mode, hvor klæder skaber folk, både nutidens og fremtidens. Overskriften kunne være: More for less for more. Mere for mindre til flere.

Derfor håber vi også, at vi i de kommende år kan få et endnu stærkere samarbejde med modeindustrien. Vi ønsker at nedbryde skotterne mellem uddannelse, forskning og industriens innovationsafdelinger. Fra vores samarbejde med bl.a. ECCO og København Fur ved vi, hvor berigende det er, når man lægger kræfterne sammen – for sammen at adressere de udfordringer, vi står over for.

Stor tak til de virksomheder, der har doneret materialer til FUTURE og til vores studerende, som med entusiasme og meget høj arbejdsindsats har deltaget i dette års 'Design for Change'.

Ligeledes tak til lærere, forskere og værkstedsledere på DK, uden hvem det ikke havde været muligt at gennemføre kurset og udstillingen.

/Elsebeth Gerner Nielsen